

Pinigų finansų įstaigų paskolų ir indėlių palūkanų normų statistika

1. [Kontaktinė informacija](#)
2. [Teisinė informacija](#)
3. [Metodinė informacija](#)
4. [Duomenų tikslumas ir suderinamumas](#)
5. [Duomenų sklaida](#)
6. [Metaduomenų atnaujinimas](#)

Pavadinimas	Pinigų finansų įstaigų paskolų ir indėlių palūkanų normų statistika
1. Kontaktinė informacija	
1.1. Institucija	Lietuvos bankas
1.2. Padalinys	Ekonomikos ir finansinio stabilumo tarnybos Statistikos departamento Pinigų ir finansų statistikos skyrius
1.3. Kontaktinis asmuo	Irena Kvedaravičienė Pinigu.statistika@lb.lt (8 5) 268 0430
2. Teisinė informacija	
2.1. Įsipareigojimas rinkti, sudaryti ir skleisti statistinę informaciją	LB atsakomybė rinkti ir sudaryti statistinę informaciją, reikalingą ECBS ir LB funkcijoms vykdyti, yra įtvirtinta LB įstatymo (su paskutiniais pakeitimais 2019 m.) 8 straipsnyje. Statistinės informacijos sklaidos atsakomybė yra apibrėžta LB įstatymo 55 straipsnyje, kuriame nustatoma, kad LB ne rečiau kaip kartą per mėnesį skelbia statistinę ir kitą informaciją. LB vykdo statistikos darbus pagal kiekvienais metais tvirtinamą Lietuvos banko statistikos programą .
2.2. Statistinės informacijos rinkimą užtikrinantys teisės aktai ir susitarimai	Statistiniai palūkanų normų duomenys renkami vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2014 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 03-28 „Dėl pinigų finansų įstaigų palūkanų normų statistinės atskaitomybės“ ir atitinka europinius standartus, nustatytus 2013 m. rugsėjo 24 d. Reglamente (ES) Nr. 1072/2013 dėl pinigų finansų įstaigų taikomų palūkanų normų statistikos (nauja redakcija) (ECB/2013/34) su pataisymais. Išsamūs palūkanų normų statistikos terminų paaiškinimai ir pavyzdžiai pateikiami Palūkanų normų statistikos vadove (anglų k.) LB bendradarbiauja su kitomis statistiką sudarančiomis nacionalinėmis institucijomis. Tuo tikslu yra pasirašytos statistinės informacijos ir duomenų teikimo sutartys su Lietuvos statistikos departamentu ir Finansų ministerija.
3. Metodinė informacija	
3.1. Sąvokos ir apibrėžtys	Pinigų finansų įstaigų palūkanų normų statistika – Lietuvos pinigų finansų įstaigų (išskyrus centrinį banką ir pinigų rinkos fondus) euro zonos namų ūkių ir ne finansų bendrovių indėliams ir paskoloms eurai taikomų palūkanų normų statistika. Palūkanų normų statistika apima naujų susitarimų ir likučių duomenis. Kartu skelbiami ir tikrųjų naujų paskolų duomenys. Nauji susitarimai apibrėžiami kaip bet kokie nauji susitarimai tarp pinigų finansų įstaigos ir namų ūkio arba ne finansų bendrovės, t. y.: - visos finansinės sutartys, kuriose pirmą kartą nustatoma paskolos arba indėlio palūkanų norma;

Pavadinimas	Pinigų finansų įstaigų paskolų ir indėlių palūkanų normų statistika
	<p>- visi esamų paskolų ir indėlių sutarčių sąlygų persvarstymai. Sutarčių pratęsimai arba kitokie sąlygų pakeitimai, kurie vyksta automatiškai, t. y. aktyviai nedalyvaujant namų ūkiui arba ne finansų bendrovei, sąlygų persvarstymu nelaikomi.</p> <p>Tikrosios naujos paskolos – nauji paskolų susitarimai, apimantys:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sutartis, kuriose pirmą kartą nustatoma paskolos palūkanų norma; - persvarstant sutartis padidinta paskolų dalis. <p>Nauji paskolų susitarimai neapima atnaujinamųjų paskolų ir sąskaitų lėšų pereinamųjų, kredito kortelės kredito.</p> <p>Paskolų ir indėlių naujų susitarimų palūkanų normos apskaičiuojamos kaip per mėnesį sudarytų naujų susitarimų palūkanų normų svertiniai vidurkiai.</p> <p>Kartu pateikiamos atitinkamos naujų susitarimų sumos, kurios naudojamos svertiniams vidurkiams apskaičiuoti.</p> <p>Paskolų ir indėlių likučių palūkanų normos apskaičiuojamos kaip paskolų ir indėlių likučiams mėnesio pabaigoje taikytų palūkanų normų svertiniai vidurkiai.</p>
3.2. Aprėptis (duomenų aprėptis, aprėpties išimtys, neužfiksuota veikla)	Lietuvos pinigų finansų įstaigos, išskyrus centrinį banką ir pinigų rinkos fondus. Tiriamos euro zonos namų ūkių ir ne finansų bendrovių indėliams ir paskoloms (išskyrus blogos paskolas ir paskolas skoloms restruktūrizuoti, suteiktas žemesnėmis nei rinkos sąlygos palūkanų normomis) eurais taikomos palūkanų normos.
3.3. Klasifikacija ir skirstymas į sektorius	<p><u>ESS 2010 sektorių aprėptis</u></p> <p>Paskolos ir indėliai klasifikuojami į euro zonos namų ūkių (įskaitant namų ūkiams paslaugas teikiančias ne pelno institucijas) sektoriaus (S.14+S.15) ir ne finansų bendrovių sektoriaus (S.11) paskolas ir indėlius.</p> <p><u>Klasifikavimas pagal priemonių kategorijas</u></p> <p>Nauji paskolų susitarimai apima visas paskolas, išskyrus atnaujinamąsias paskolas ir sąskaitų lėšų pereinamuosius bei kredito kortelės kreditą ir toliau pagal priemonę nedetalizuojami.</p> <p>Paskolų likučiai apima visas paskolas, įskaitant atnaujinamąsias paskolas ir sąskaitų lėšų pereinamuosius bei kredito kortelės kreditą. Atnaujinamosios paskolos ir sąskaitų lėšų pereinamieji bei kredito kortelės kreditas papildomai išskiriami į atskirą kategoriją.</p> <p>Indėlių likučiai klasifikuojami į vienadienius indėlius, sutarto termino indėlius ir įspėjamojo laikotarpio indėlius.</p> <p>Nauji indėlių susitarimai apima tik terminuotuosius indėlius.</p> <p><u>Klasifikavimas pagal paskolos paskirtį</u></p> <p>Paskolos namų ūkiams (įskaitant namų ūkiams paslaugas teikiančias ne pelno institucijas) pagal paskirtį klasifikuojamos į paskolas vartojimui, paskolas būstui įsigyti ir paskolas kitiems tikslams.</p> <p>Paskolos kitiems tikslams apima paskolas savarankiško juridinio statuso neturinčioms individualiosioms įmonėms ir partnerystėms. Šių paskolų duomenys papildomai išskiriami į atskirą kategoriją.</p> <p><u>Klasifikavimas pagal paskolos dydį</u></p> <p>Nauji paskolų ne finansų bendrovėms susitarimai klasifikuojami į paskolas, kurių dydis iki 1 mln. Eurų, ir paskolas, kurių dydis nuo 1 mln. eurų.</p>

Pavadinimas	Pinigų finansų įstaigų paskolų ir indėlių palūkanų normų statistika
	<p><u>Klasifikavimas pagal paskolos užtikrinimą užstatu ir (arba) garantijomis</u> Užstatu ir (arba) garantijomis užtikrintos paskolos namų ūkiams ir ne finansų bendrovėms papildomai atskirai pateikiamos visoms naujų susitarimų kategorijoms. Užstatu ir (arba) garantija užtikrintomis paskolomis laikomos paskolos, kurios buvo užtikrintos užstatu ir (arba) garantija taip, kad užstato ir (arba) garantijos vertė yra didesnė už visą paskolos sumą arba lygi jai.</p> <p><u>Klasifikavimas pagal trukmę</u> Nauji paskolų susitarimai klasifikuojami pagal pradinį palūkanų normos fiksavimo laikotarpį.</p> <p>Pradinis palūkanų normos fiksavimo laikotarpis – iš anksto nustatytas laikotarpis sutarties pradžioje, per kurį palūkanų normos dydis negali būti keičiamas. Palūkanų normos dydis laikomas nekeičiamu, jei jis apibūdinamas kaip tikslus dydis arba kaip priedas prie bazinės palūkanų normos tam tikru konkrečiu laiko momentu, pavyzdžiui, šešių mėnesių EURIBOR plus 2 procentiniai punktai tam tikrą iš anksto nustatytą dieną ir laiku. Nauji terminuotųjų indėlių susitarimai klasifikuojami pagal pradinį terminą. Pradinis terminas reiškia nustatytą finansinės priemonės gyvavimo laikotarpį, kuriam nepasibaigus ji negali būti sugrąžinta (susigrąžinta) arba gali būti sugrąžinta (susigrąžinta) tik mokant tam tikrą baudą. Paskolų ir terminuotųjų indėlių likučiai klasifikuojami pagal pradinį terminą, įspėjamojo laikotarpio indėliai – pagal įspėjamąjį laikotarpį. Įspėjamasis laikotarpis reiškia laikotarpį nuo to momento, kai finansinės priemonės turėtojas įspėja apie savo ketinimą ją sugrąžinti (susigrąžinti), iki dienos, kurią turėtojui leidžiama ją pakeisti į pinigus netaikant baudos.</p>
3.4. Skaičiavimo metodai (vertės nustatymas, apskaitos metodas, išplėtimo / užskaitos procedūros)	<p>Nauji susitarimai apima visus per mėnesį sudarytus naujus paskolų ir indėlių susitarimus, įskaitant esamų sutarčių sąlygų persvarstymus. Likučiai apima paskolų ir indėlių likučius mėnesio pabaigoje ir jiems taikomas palūkanų normas.</p> <p><u>Palūkanų normos</u> Sutartos palūkanų normos perskaičiuojamos į metines ir nurodomos procentais per metus. PFĮ palūkanų normos, išskyrus du rodiklius, apima tik paskolos arba indėlio palūkanų mokėjimus, bet neapima kitų galimų ne palūkanų išlaidų. Paskoloms namų ūkiams vartojimui ir būstui įsigyti papildomai pateikiama bendros kredito kainos metinė norma, kuri apima visas išlaidas, įskaitant palūkanas ir kitas išlaidas, susijusias su paskolos gavimu.</p>
3.5. Duomenų šaltiniai	Lietuvos pinigų finansų įstaigos teikiama paskolų ir indėlių palūkanų normų statistinės ataskaitos PFĮ-02 forma.
3.6. Statistiniai metodai	Skelbiant paskutinio laikotarpio duomenis paprastai tikslinami praėjusio laikotarpio duomenys. Ankstesnių nei praėjusio laikotarpio laikotarpių duomenys gali būti tikslinami išimtiniais atvejais (pvz., dėl reikšmingų pataisų).

Pavadinimas	Pinigų finansų įstaigų paskolų ir indėlių palūkanų normų statistika
4. Duomenų tikslumas ir suderinamumas	
4.1. Duomenų teisingumo patvirtinimas	Vykdomas duomenų suderinamumo, loginis ir patikimumo tikrinimas.
4.2. Duomenų revizijos	Skelbiant paskutinio laikotarpio duomenis paprastai tikslinami praėjusio laikotarpio duomenys. Ankstesnių nei praėjusio laikotarpio laikotarpių duomenys gali būti tikslinami išimtiniais atvejais (pvz., dėl reikšmingų pataisų).
4.3. Duomenų suderinamumas tarp sektorių ir tarp skirtingų statistikos sričių	–
5. Duomenų sklaida	
5.1. Duomenų periodiškumas ir skelbimo terminai	Mėnesinis, duomenys skelbiami per mėnesį po ataskaitinio mėnesio pabaigos. Paskolų ir indėlių palūkanų normų skelbimo datos paskelbtos duomenų skelbimo kalendoriuje .
5.2. Duomenų sklaidos formos	Paskolų ir indėlių palūkanų normų duomenys skelbiami: LB interneto svetainėje ECB statistinių duomenų bazėje
6. Metaduomenų atnaujinimas	Metaduomenys peržiūrimi ir atnaujinami kartą per metus. Metaduomenų atnaujinimo data: 2020-06-30.